

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13645

Tarih : 26-08-2025

33045

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 25.08.2025

Zeynep ODUNCU KUTEVİ

Batman Milletvekili

Batman Çayı'nda son günlerde meydana gelen toplu balık ölümleri, ciddi bir çevre felaketini gözler önüne sermektedir. Batman Çevre Gönüllüleri Derneği'nin incelemelerine göre; İkiztepe köyü aşağısı ve Güney Çevre Yolu köprüsü yukarısında, çayın akış yönünün değiştirilmesi nedeniyle havza tamamen susuz kalmış ve bu durum binlerce balık ile su canlısının ölümüne yol açmıştır.

Bölge halkının aktardığına göre, Balpınar Beldesi yakınlarındaki patlayan petrol boru hattının yenileme çalışmaları sırasında BOTAŞ tarafından çayın yönü değiştirilmiş; ancak hiçbir "can suyu" bırakılmamıştır. Bu müdahale, yalnızca balıkların değil, tüm ekosistemin tahrip olmasına yol açmıştır.

Batman Çayı'nda daha önce de barajlardaki ani su kesintileri ve zirai ilaçlamalar nedeniyle benzer balık ölümleri yaşanmış olsa da bu kez yaşanan felaket, BOTAŞ'ın sorumsuz uygulamalarıyla doğrudan bağlantılıdır.

Bakanlığınızın, su havzalarının korunması, ekosistemlerin yok olmasının önlenmesi ve halkın sağlıklı çevre hakkının güvence altına alınması sorumluluğu kapsamında bu olayı derhal incelemesi ve gerekli önlemleri alması gerekmektedir.

Bu bağlamda,

- 1- Bakanlığınız Batman Çayı'nda meydana gelen toplu balık ölümlerinden haberdar mıdır? Bu olayla ilgili resmi bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 2- Ortaya çıkan ekolojik yıkım, Bakanlığınız tarafından çevre kirliliği ve doğal yaşamın tahribi olarak değerlendirilmekte midir?
- 3- BOTAŞ tarafından yapılan müdahale sırasında çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) ve diğer çevre koruma yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediği Bakanlığınızca denetlenmiş midir? Denetim yapılmadıysa gerekçesi nedir?
- 4- Batman Çayı ve çevresindeki su canlılarının kitlesel ölümü ile ilgili olarak Bakanlığınız herhangi bir idari veya hukuki işlem başlatacak mıdır?
- 5- Benzer çevre felaketlerinin tekrarlanmaması için Bakanlığınız hangi önleyici denetim, izleme ve yaptırım mekanizmalarını uygulamaktadır?
- 6- Kamu kurumları ve özel sektör tarafından yürütülen enerji, altyapı ve boru hattı çalışmaları sırasında ekosistem ve su kaynaklarının korunmasına yönelik Bakanlığınızın yetkilerini kullanarak yürüttüğü denetimler hangi sıklıkta yapılmaktadır?